

De zeven maanden oude Aurélie beseft het nog niet, maar zij is het toekomstticket voor haar zesjarige broer Yannick. Hij werd geboren met een ernstige immuunziekte en een transplantatie met cellen uit haar navelstrengbloed zou hem moeten genezen. Het verhaal van een Zwitsers gezin met een *saviourbaby made in Brussels*, een proefbuisbaby 'op maat' gemaakt om een ander te redden.

NATHALIE CARPENTIER EN FILIP CLAUS, PAGINA 50

'IK ZOU NIET GRAAG IN MIJN EIGEN PROGRAMMA KOMEN'

Pat Donnez, notoir radiomaker, prijsbeest, bedenker van *Piazza*, van reeksen over Boon en Bomans, stem en vraagsteller van *Titaantjes*, heeft het niet zo voor de zee. 'Die lange, lelijke hoer' noemt hij haar tijdens ons gesprek.

'Ergernis voedt mij, maar ook mildheid, luisterbereidheid, zelfs sentiment.' Donnez is vooral met gestolde tijd bezig, zegt hij, niet met getijden. 'Paulus schrijft in een van de brieven: 'Ik wil

in de wereld staan zonder van de wereld te zijn'. Dat is mijn leidmotief. Ik heb het voorrecht af en toe een stukje uit een mensenleven weg te nemen en dat tot radiotijd te bevriezen. Heerlijk.

Maar Paulus zegt ook: 'Ik heb gedaan in mijn leven wat ik niet moest doen en niet gedaan wat ik wel moest doen'. Dat is helaas mijn tweede leidmotief.' **MARIJKE LIBERT, PAGINA 46**

Met de rest, de achtergronden, zijn we niet meer bezig."

We hebben de voorbije jaren de invasie van de emoties gehad in het journalistieke werk. Voor of tegen?
"Zeer voor. Ik hou van die grote emoties, passie, liefde, angst, verdriet... Ik geloof niet in Daniel Golemans emotionele intelligentie. Dat is literatuurel voor de abonnees van *Goed Gevoel* en *Genieten*. Ik geloof wel in intelligente emoties."

Welke zijn de emoties waarover u het liefst geen vragen krijgt, stel dat men eraan zou denken u te interviewen?
"(langere stilte) Dan zal het de liefde wel zijn, zeker."

En stel dat men daar tijdens zo'n interview op door zou willen gaan en zou vragen, hoezo, de liefde?
"Pff... Liefde, het is zo'n ongemak. Soms. Meestal. Ik bedoel de relationele liefde, de verbinding. De liefde van de vriendschap is voor mij veel minder complex."

Omdat de vriendschap met mannen is en de liefde, in uw geval, met vrouwen?
"Beslist. Kijk, ik loop niet hoog op met idealen, idealisten vind ik altijd een onbetrouwbare soort. Op mijn twintigste had ik echter één ideaal dat ik koesterde: 'De man en de vrouw zijn gelijk'. Ik dacht dat er maar één verschil was: de ene het gleufje, de ander het zakje. Vijftientig jaar later moet ik constateren dat ik een afvallige van mijn eigen geloof ben geworden. Ik weet nu: vrouwen, *ou bien on les comprend ou bien on les aime*. En ik, ach, ik loop over van begrip. Ik zei onlangs nog tegen een vriendin: 'Als er een God zou bestaan, dan zou het alleen een man zijn, want alleen een man is in staat om zoiets goddelijks te scheppen.'"

Wat is me dát zeg!
"Ja, dat zei zij toen ook. Ze antwoordde mij bloedserius: 'Ik zou voor geen geld van de wereld met jou samen willen wonen, lijkt me ondoenbaar. Jij zet ons op een verhoog'. Dat is nu mijn probleem. Ik ga een vrouw adoreren, ik durf ze te bezoeken zoals je vroeger een tempel bezocht. Ik ga ze bewieroken en sacraliseren. (stopt ineens) *Passions...* Hoor, ze spelen hier Jamie Cullum..."

Is werken voor u een soort passie?
"Ik ben de workaholic die het liefste van alles de hele dag in zijn bed zou willen vegeteren. Mijn vader zei het vroeger al tegen mij: 'Jij bent de vadsige koning.'"

Uw vader was een middenstander, een harde werker.
"Nee. Hij was meer de zakenman, type job-hopper. Toen hij onlangs verjaarde en zijn oude collega's uitnodigde, bleken die uit wel vijftien verschillende bedrijven te komen."

Heel rusteloze man. Ik ben het tegendeel, ik zit al mijn hele leven op de VRT."

Uw moeder was een bekende... feministe.
"Zeg maar Dolle Mina. Tuinbroektype, je weet wel, maar dan een van de eerste. Heel erg. (lacht)"

Jij, hegellaan, ik mag nu even freudlaans reageren: vandaar!
"Wat? Ah, met de vrouwen. Zou kunnen. (zwijgt) Het kan. Ik kan me daar nauwelijks over uitlaten."

Praat u niet graag over uw moeder?
"(heel lange, betekenisvolle stilte) Moet het? Het is niets bijzonders hoor, misschien lijken we erg op elkaar zonder dat we dat willen toegeven."

Vindt u het belangrijk dat uw familieleden goed vinden wat u doet?
"De verleiding is groot om te antwoorden dat als ik me al wil bewijzen, ik dat vooral tegenover mezelf wil doen. De waarheid gebiedt me te zeggen dat ik het ook voor anderen doe en daar zal die familie bij horen. En toch, hoe ouder ik word, hoe minder ik die dwingende behoefte voel om te zeggen: kijk, mama, zonder handen. Ik val wel een beetje buiten mijn familie. Allen kunnen zich op een enorme praktijk voor het fornuis beroepen. Ik weet veel over eten, maar het is verliteratuur, ik lees kookboeken, ik maak geen eten, spendeer fortuinen in restaurants. Mijn familie dus niet. Mijn moeder is huishoudregentes, mijn broer chefkok en mijn zus werkt in de horeca. Stel je onze kerstfeestjes voor. Een ware beproeving. Wat moet ik daar met de romans, de films en de theaterstukken die ik gelezen of gezien heb? Ik voel me een beetje een outlaw."

Bent u ook een outlaw omdat u werk doet dat er eigenlijk geen is, in hun ogen dan?
"Mijn vader noemt mijn werk een slecht betaalde hobby. De media is volgens hem vrijwilligerswerk."

Raakt dat u?
"(ferm) Nee."

Dat zegt u wel heel snel.
"Ik zeg dat snel, omdat ik vind dat hij gelijk heeft. Wat ik doe, is vrijwilligerswerk."

En wat met die trots die men hoort te hebben?
"Ik geloof niet dat mijn vader bedoelt dat ik iets anders moet gaan doen. Hij stelt gewoon vast dat het én slecht betaald is én dat ik met het vuur van de gedreven vrijwilliger werk. Dat klopt. Mijn vader volgt me wel, hoor."

Maar dan op z'n Dreverhavens in Bordewijks Karakter?
"Mmm. Misschien wel. Dan kan ook een drive geven aan jouw keuze of jouw creativiteit. Hoewel, wat heet kiezen? Ik ben in dit vak ge-

rold. Ik deed burgerdienst bij Yvonne Lex toen mijn vriendin me inschreef voor het VRT-examen. Ik begon dan later op de Wereldomroep voor de paters in Afrika de optien te presenteren. Dan groeide dat organisch naar reportages en interviews maken, producer worden. Altijd buiten de schijnwerpers, in de luwte."

Iemand zei ooit toen hij u tegenkwam: 'Zo zo, u bestaat echt'
"Dat is werkelijk gebeurd. De teleurstelling stond op zijn gezicht te lezen. Dat illustreert het romantische en achterhaalde idee dat in het bakje iemand zit die niet 'te zien' is. Ik cultiveer dat. Geen groter genot dan op maandagochtend op de trein tussen Mechelen en Brussel in een mij bekend coupletje te gaan zitten tussen mensen van wie ik weet dat ze naar *Titaantjes* luisteren en daar zonder

'Pff... Liefde, het is zo'n ongemak. Soms. Meestal. Ik bedoel de relationele liefde, de verbinding. De liefde van de vriendschap is voor mij veel minder complex'

dat ik herkend word naar de commentaren te luisteren. Ik ben gefascineerd door de maskerade."

Idealisten, zel u daarnet, zijn doorgaans onbetrouwbare mensen. Wat dan met uw engagement? U zet zich in voor de Wereldwinkel. Hoe onbetrouwbaar bent u zelf?
"Ik vind die blinde, bijna catechetische bewondering voor dé idealist, type Bono of zo, getuigen van een collectieve verdwazing. Bij getuigen van een engagement vooral vragen op. Het zal Bono's zaak, zijn persoon wel dienen, denk ik dan, en ik vind dat zelfs geen stoute gedachte. Het is een logische analyse. Het is niet oneerbaar dat Bono dat doet, als hij er tenminste voor durft uit te komen. Als hij zou zeggen: 'Een van de deelaspecten van mijn praparaat Bono is 'ik bekommer mij om de wereld', geen probleem. Het engagement van Bono is niet beter of slechter dan wat ik voor de Wereldwinkel in *of all places* Zemst toe. Dat is ergens goedgegemaakt binnenkomen, grapje verkopen, aan een kassa staan prutsen die ik weer niet open krijg en met flegma de zaak weer verlaten."

Op een De Croo-achtige manier aan humanitair dienstbetoon doen.
"Dát is het. En het rare is, men accepteert dat

van mij. Ik doe het vooral omdat het mij een beetje van dat oneerlijke cynisme en de onnozele ironie weghoudt, twee verschrikkelijke beschavingsziekten. In de achttiende eeuw bestond dat ook, ironie, maar het betekende toen 'er staan met een mening'. Ironie vandaag is het omgekeerde. Het is geen statement meer, maar een wapen. Het is je vooral niet uitspreken over de toestand van de wereld. Ik heb een broertje dood aan mensen die alleen maar ironie kennen, die nooit durven te zeggen waar ze echt voor staan. Dat is misschien mee de reden waarom ik me engageer bij Ox-fam. In al mijn hulpeloosheid en onhandigheid, met al mijn brede gebaren die niets voorstellen, durf ik daar toch te zeggen: ik heb die ambitie, dat domme idealisme, om in Zemst kerstverpakkingen rond fietsjes gemaakt uit colablikjes te doen. Het is mijn kleine, simpele mening."

Van Nescio, de schrijver van het boek Titaantjes, een inspirator van u, is de zin bekend: 'Schrijft u over mij maar niets'. Is dat mee de reden waarom u het moeilijk had dit interview te doen. U wilt geen meningen over uzelf verspreiden?
"Ik luister liever. Ik ben doordrongen van de woorden van Pessoa: 'Ik ben niets / Ik zal nooit iets zijn / Ik kan ook niet iets willen zijn / Afgezien daarvan koester ik alle dromen van de wereld'. Mijn werk is niet geïnterviewd worden maar het zelf doen. Er wordt al te veel gecommuniceerd en getaterd in deze wereld."

Zou u in uw eigen programma willen komen?
"Ik denk het niet. Ik zou mezelf niet graag als interviewer hebben. Omdat ik weet dat ik als interviewer een valse trage ben. Ik ben in wezen een charmante man die tijdens een gesprek ineens een 'jump' kan doen en dan 'tjak' zegt. De gast heeft het niet echt door, want ik blijf lief en aardig. Maar op zulke momenten kunnen er stiltes vallen. Ik denk dus dat het met mij een paar keer heel stil zou worden."

"Ach, ik kan zoveel dingen niet. Ik kan niet monteren. Ik weet niet echt hoe een microfoon werkt, technisch ben ik legendarisch onhandig. Ik heb evenwel één zeldzaam talent, zonder er voor gestudeerd te hebben: zodra iemand de studio binnen stapt, kan ik hem taxeren. Een heel vreemde ervaring is dat. Ook vreemd is dat de geïnterviewden zich nadien ook totaal aan mij overgeven. Ik heb ze tevoren niet ontmoet en ik wil ze daarna ook niet meer zien. Geen nazorg, hé, daar zijn bevoegde instanties voor. Ik wil aan die gesprekken ook geen vrienden overhouden."

Bent u heel selectief met vrienden?
"Het ergste wat mij zou kunnen overkomen en het grootste verraad tegenover mezelf zou zijn dat ik moet breken met een vriend. Het is één keer in mijn leven gebeurd. Heel pijnlijk, het is zoals Marsman 'een zieke plek wegsnijden uit jouw lichaam'. Vriendschap is

geen liefde, dat is niet de totale overgave, het unieke. Nescio maakt in zijn boek *Titaantjes* op z'n veertigste een negatieve balans op van de vriendschap. Hij stelt vast dat de idealen niet gerealiseerd zijn en dat de vrienden elkaar zijn verloren. Ik geloof er wel in dat je op je twintigste een zielsverwant ontmoet met wie je dezelfde kwetsbaarheden, gevoeligheden, angsten en verontwaardiging deelt en dat dat kan blijven duren. Heel belangrijk trouwens, dat vrienden dezelfde verontwaardiging delen. Mijn vrienden hebben allen een onpeilbare agressie in zich. Met name over de gelijkheid van deze wereld. Ook ik heb dat. (spreidt de armen)

"Je brengt me naar deze kust, deze 64 kilometer lange, lelijke hoer. Ik wil me daartegen blijven verzetten. Zoals ik me ook tegen dat spuglijke VRT-gebouw verzet. De dag dat ik ga werken en dat ik niet meer met afschuw vaststel welke kernreactor mijn bedrijf is, moet ik stoppen. Agressie is echter een component, want tegelijk ben ik ook mild en luisterbereid en zelfs sentimenteel."

En tevreden?
"(gniffelt) We hebben bij de VRT jaarlijks een functioneringsgesprek waar de eerste vraag is: over welke verwezenlijkingen van het afgelopen jaar ben je tevreden. Mijn standaardantwoord is dan: tevredenheid staat niet in mijn woordenboek. Ik ken het niet, *the culture of contentment*. Ik ben nog nooit tevreden een studio uitgelopen. Een van mijn vorige bazen zei me, vreemd, Pat, durf jij niet gewoon eens genieten van de dingen die jou overkomen. Heel confronterende vraag."

Kritiek krijgen lukt me beter. Paulus schrijft in een van de brieven: 'Ik wil in de wereld staan zonder van de wereld te zijn.' Dat is mijn leidmotief. Ik heb het voorrecht af en toe een stukje uit een mensenleven weg te nemen en dat tot radiotijd te bevriezen. Gestolde tijd. Heerlijk. Maar Paulus zegt ook: 'Eigenlijk heb ik gedaan in mijn leven wat ik niet moest doen en niet gedaan wat ik wel moest doen'. (stilte) Dat is helaas mijn tweede leidmotief."

Wat hebt u niet gedaan?
"Ik vind dat ik het weinige talent dat ik heb niet steeds ten gelde maak. Daarom ook koester ik de zin '*plus est en vous*'."

Waarom die nood om zoveel te citeren? U zegt het zoveel mooler met uw eigen woorden.

"(lacht) Ik citeer uit respect. Ik geloof nogal in de navelstrengen. We zijn niet alleen, er zijn hulplijnen. Het is tegelijk ook een zwaktebod. Misschien vind ik mezelf nog niet waardevol genoeg en leun ik op de anderen. Terwijl ik ook wel weet.. ik moet mijn eigen tijd bevriezen, mijn eigen woorden spreken."

Uw eigen verhaal maken, schrijven kortom...
"(stilte)"